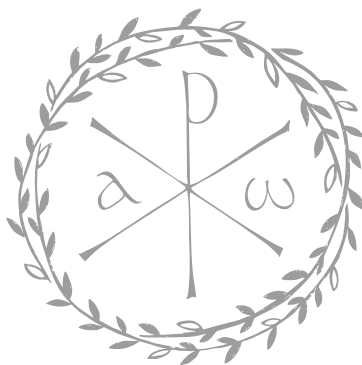

HENRYK PIETRAS SJ

SOBÓR NICEJSKI (325)

KONTEKST RELIGIJNY I POLITYCZNY,
DOKUMENTY, KOMENTARZE

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Przedmowa	11
Wprowadzenie	17
Zarys sporów chrystologicznych przed kontrowersją ariańską	17
1. Początek „kontrowersji ariańskiej” do potępienia Ariusza (ok. 323 roku)	21
ARIUSZ, <i>List do Aleksandra</i>	31
2. Wojna epistolarna	45
ALEKSANDER, <i>List do wszystkich biskupów</i>	46
ARIUSZ, <i>List do Euzebiusza z Nikomedii</i>	61
EUZEBIUSZ Z NIKOMEDII, <i>List do Paulina z Tyru</i>	73
ALEKSANDER Z ALEKSANDRII, <i>List do Aleksandra z Konstantynopola</i>	79
3. List Konstantyna do Aleksandra i Ariusza	117
<i>List Konstantyna do biskupa Aleksandra i Ariusza prezbitera</i>	124
4. Zwołanie i przebieg obrad synodu w Nicei	153
<i>Synod w Antiochii</i>	161
<i>Kopia postanowień synodu zgromadzonego w Antiochii do Aleksandra, Patriarchy Nowego Rzymu</i>	164
<i>Przebieg obrad soborowych</i>	174
5. Kanony nicejskie	183
Kan. 1. <i>O pozbawiających się męskości oraz o tych, którym uczynili to inni</i>	184

Kan. 2. O przyjmowanych do stanu duchownego od razu po chrzcie	186
Kan. 3. O kobietach mieszkających razem z duchownymi	188
Kan. 4. Ile osób powinno konsekrować biskupa	190
Kan. 5. O ekskomunikowanych: aby nie byli przyjmowani przez innych oraz o tym, że synody mają się odbywać dwa razy do roku	190
Kan. 6. O precedencji niektórych stolic i o tym, że nie można zostać powołanym na urząd biskupa bez zgody metropolity	192
Kan. 7. O biskupie Aelii [czyli Jerozolimy]	193
Kan. 8. O tych, którzy zwą się „czystymi”	194
Kan. 9. O wyniesionych do prezbyteratu bez okresu próbnego	202
Kan. 10. O tych, którzy w czasie prześladowań zaparli się wiary (lapsi), a następnie zostali dopuszczeni do stanu duchownego	203
Kan. 11. O tych, którzy zaparli się wiary i są zaliczani do stanu świeckiego	203
Kan. 12. O tych, którzy wyrzekli się świata, a następnie do niego powrócili	205
Kan. 13. O tych pokutujących, którzy w godzinie śmierci proszą o Komunię	206
Kan. 14. O katechumenach, którzy upadli	207
Kan. 15. O duchownych, którzy przenoszą się z miasta do miasta	208
Kan. 16. O nieprzebywających w kościołach, w których zostali wybrani	209
Kan. 17. O duchownych, którzy zajmują się lichwą	209
Kan. 18. Diakoni nie powinni podawać Eucharystii prezbyterom ani być stawiani wyżej od nich	211
Kan. 19. O tych, którzy odeszli od Pawła z Samosaty	213
Kan. 20. Nie należy modlić się na kolanach w niedziele i w dniach Pięćdziesiątnicy	215
6. List Euzebiusza z Cezarei do swego Kościoła	217
7. Wyznanie wiary „318 ojców”	237
8. Dokumenty posoborowe	255
List Konstantyna Wielkiego do Kościołów	260
List Konstantyna do Kościoła Aleksandrii	266
List soboru w Nicei do Kościoła w Aleksandrii, w Egipcie, Libii i Pentapolis	271

Spis treści

<i>Hipoteza fałszerstwa Listów</i>	278
1) Arianizm powodem zwołania soboru	283
2) Potępienie w Nicei Ariusza wraz z Sekundusem i Teonasem	284
3) Podeszły wiek biskupa Aleksandra	286
4) Postępowanie z melicjanami	286
 Zakończenie	 289
 Bibliografia	 293
 Indeks biblijny	 307
Indeks cytowanych tekstów źródłowych	309
Indeks osób	317